

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Eri rahvusest noorte kokkutoomine – mida teadus meile ütleb?

Laura Kirss

HTM teadusnõunik

Haridusasutused kui etnilise infrastruktuuri selgroog (Kukk 2019): asi pole ainult keeleoskuses

- Haridusasutused loovad rahvuse/keelepõhiseid paralleelmaailmu, mida on keeruline hiljem ületada
- Kui me ei tegutse hariduses koos, siis me ei tööta ega veeda vaba aega koos
- Ühiskondlik eraldatus rahvusrühmade vahel suureneb mobiilipositsioneerimise andmetel
  - sh noorte eraldatus on suurem kui vanematel inimestel (eriti vaba aeg ja elukohad) (Mooses 2021)
- Vajadus luua tugevaid ja püsivaid sotsiaalseid võrgustikke hariduses

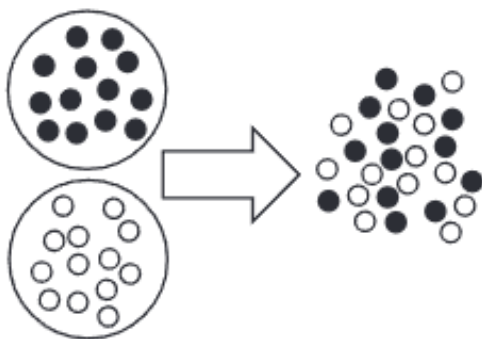

Mida teada eri rahvusest noorte kokkutoomisest?

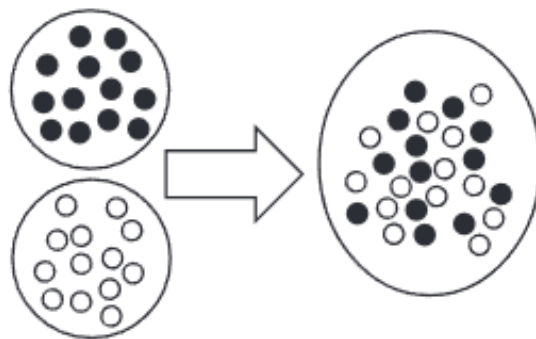

Decategorization model (Brewer & Miller, 1984)

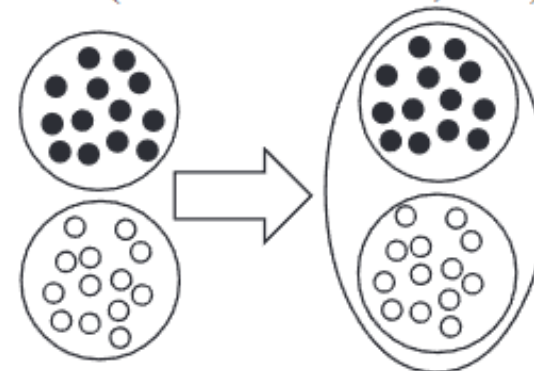
- Group categories are deemphasized during contact.

Recategorization model (Gaertner et al., 1989)

- Superordinate category salient during contact.

Mutual intergroup differentiation model
(Brown & Hewstone, 2005)

- Group categories salient during contact.
- Superordinate category salient during contact.
- Group differences and different areas of expertise are valued.

Keeletundlik haridustöötaja: milline ta on?

- Iga muukeelse noorega kokkupuutuja on tema jaoks ka keeleõpetaja
- Kõik algab hoiakust ja väärtustest:
  - a. sotsiolingvistiline teadlikkus, sh õpilaste enesekindluse toetamine
  - b. mitmekeelsuse väärtustamine, sh õpilaste oma emakeele hindamine ja selle arendamise tähtsustamine
  - c. muukeelsete õpilaste arengu eest seismine (ebavõrdsuse vähendamine)

Keeleõppe toetamiseks

- Keeletausta tundmaõppimine, sh varasemad teadmised ja kogemused
- Analüüsi tegevuste ja ülesannete seost keeleoskuse tasemega, vt sonaveeb.ee tööriistad õpetajale
<https://sonaveeb.ee/teacher-tools/#/rating>
- Teise keele õppe põhimõtete rakendamine
- Õpetamine lähima arengu tsoonis

Mõned kasulikud viited

- Mitmekeelne erivajadusega õpilane koolis >> keele arengu kohta kasulik ka mitte HEV teemal
https://sisu.ut.ee/sites/default/files/ranne/files/kasiraamat_mitmekeelne_erivajadusega_opilane_koolis.pdf
- Sõnaveebi õpetaja tööriistad <https://sonaveeb.ee/teacher-tools/#/home>
- Mitmekeelsus, keeleomandamine ja -õpetamine. Kirjanduse lühiülevaade.
https://hm.ee/sites/default/files/documents/2022-10/keeleomandamine_teorიაulevaate_luhike_variant_14_01_21.pdf
- Lõimumise toetamine KOV tasandil <https://ranne.ut.ee/kov>

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Täna tähelepanu eest!